

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7. og 8. Beide å skav. Fylke: Vest-Agder.
 Tilleggsspørsmål nr. Om hvial, å de som Herad: Fhidra.
 Emne: Knyttå sag te Krætur þoringa Bygdelag: Øuåtre Fhidraøy
 Oppskr. av: Lånnids Eriksson. Gard: Flåmås.
 (adresse): Þrasvåg i Fletkefjord. G.nr. 26. Br.nr. 39. Kringesjø
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsl. Fra de eg sjel he sett å hvint.
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
 å he aptegna å kann mennest ka mange gamle i bygda he fortald.

SVAR

De gamle dæ va floran elendig små å trange, men
 løen va nok så rommelige. Me veit at i okke alde, beste,
 å fers tie, va Kræture mest bara någe udsaltå små kvort,
 Folk va jånt emne på de å halla fleire kjyr emn brüge
 kunne fi, Lande Kræur hússtann va jånt stor, å de va
 då om å ha nybore av å te, ånså for alt kalveslakte,
 Mjalk, smør å kjid, hadde mjøje å seia for deira tilværelde,
 Folk va nokk meir gudelige i nebuti ti hell nå, men så va
 dei å meir sorglause, å jore sag mjøje ansvarslause,
 De va kjje bara Krætur som fekk de små i mounen,
 (Feidar på ei bodnesjuga) men helst bodu fekk Klein, å same
 =slags mad, Kræur dag, som jore mjøje te at dei blei tungnem
 =me, (Ser me på stúdsmål: skoleprotokol for omkring 120
 år sian.) Me veit at i nebuti ti va de meste folk þrenna,
 (Lide hevænt, som de heite.) Någen slopte ikje for presten,
 andre kjölte sag konfermering av hann, De heite at
 konfermant møte kunna Federvor, Levenise: siimå sjun
 jore mest te at garsarbei jekk trågt å på stadderwis,
 Me veit at de meste folk: fireårhondre va svært plaga
 me loppe å lús, å vejjelús i dei gamle sprukne timre
 =veijen. Merkelig va her for garsfolk som kunne fiske
 hús-fisk, endå jore deres stonna te sjøen. Madvæn
 i hús, å vårkroppa i flor, vade jånt snettek om: bygda
 kvort år, de va almeint nå bodu va 13 å 14 år at ein
 hvint de: Gud's sjel lov nå å dei framnföld, å me kjydnann

om varen: Lynd sjelor nå he me dei enforbi; (Håmarkje)
Så hadde dei i markjenn mura sommerflora me halvtaga
te ta kjyduan enn om kvell: dei falle April metan, Dei
mura ser ein mangestess i markjen, ònså resta sønflora
frå då hodn jete på Hitroy, Då kjyduan kom i linnmarkja
beid å sleid dei i lynn bertue å einar, dei kunne stå å
slida å gnaga på einar, te dess at roda fydde me, så tagg
dei den me. De såg ez mangei gang på garan i 80-90
årann. Mange gamle garfolk fortel, at de va allsatiast
kyyr ga seg ore, la seg te, å kreperte, va for arme te koma
arnara seg, Folk jorkje meir a, enn drog dei ner i et
hæl, å velta någe steina på, så jore rahn å krage å me
skråten, Dei kyyr som sturta ihæl å sult, Kalla dei for
vårdøie, Me enflytta folk på garan bli dei å andre
gamle nabne gløimt, Vårdøie va farr et klengnahn på
dorne kjerringa som la hortem sjina ore i linn, Alle dei
små knorte kyyr hadde et ulag, Kjeilrygg å si romm,
for som kalva va dei någe påsa, me forkrihla rom,
å å få lide mjelt, å mijsi slapservann, Kalv ska ha
mjelt dei seks fyste vezen, veit garfolk, Heilt te
mittiåran va her garbrøya som ån hadde små
natte kyyr, som va utrælig iog, å uerog, te holla
seg imagt, dei va røe på led, me opståans lodn,
va svart idle, så alle måtte ha kladre på hodnan,
hell reir dei ut vamma på krørandre, Folk kalde
dei for den gamle Narske raseu, Most va de Telemark's
kyyr, røsiete, me framståans lodn ~~te~~ folk farr
hadde ònså någen svarte å kvide som hollanske
kuffa hadde hatt me, For omkring 130 år sian forliste
ei tysk studa på Nånbo, lasta me auldsdyr, någe kyyr
blei bjerga på lann på Nøidholm, å sone på Sønholm,
kyyduan hadde store opståans lodn; sone spisse
lodn, å blei kalla dei spizete, hell hodnepike,
Dei fottk ån som dei gamle ideoz sone bara et
lannkrøer. Dei bjerga kyyduan molka gatt, men va
om varen någe store hein skramle, Någen va kvide

hell røflekke på leden. Otte da eg i minn ti'ne sett å
 hvort, va folk i oplandsbygdan moje meir illa steld
 enn i Hidra, å frå da gamle lunddøla he fortald,
 va da moje umannestelig der, forritia. Dette for å få
 et meir heilt billed om nabute obne på lista.
 Outen da na va langstalla, hell kortskalla, så va
 der få slättemenna som døde i nabute tie, å lerte
 da aldrig i live. De jøtk da jendar på garan at
 någen banka grase å me jæn, andre sto stiv å
 strouk å stöurslo, somme trösja grase a, å dei
 meste hak seslo i mottk å minæ, men dei som
 konn få jæn te hida, slo fort å greit i skäre. Den
 stöste stoll i at da jøtk så totle me släten at dei
 holt på me ann frå for jönsog te ud på hvörsten,
 va at der va kleint stäl i jödnan, å de a någe a
 ein konst te holla ja'krass (Skarp) å konna sliba rett,
 å kressa, häina (Lyrna) rett. (I kje konn sliba å myllbrua.)
 som da mest jøtk på. Eg he snakka me folk her i
 öns å vest som sa: Eg å andre va kje rar te slå, nå
 kjöbt eg ein ja, den heid, nå kann eg slå på mine
 gamle dal. I nabute tie tog dei på å slå ei veza for jönsog
 de va på alle kjörre bakka å knöisa ront garen (Der hvörsten
 sto) önså alle hängarna nabue (Hövrögaren.) önså dei
 önkke häng, (Petter sen gar, Lars sen gar) Gar, Gar.
 Felles nabue kjöm kansje av emejeriing, å at hvörsten
 sigang i tie i frygt for önefall, hadde gare ront öng
 (Sängare, Kalvegare) da tälla dei törkeplassann
 der va da reint å fritt for bodu å dei eldre å sitte
 der hobme stransidder folkje å eda flödehytte
 samann santhauskvell, å vaza jönsog mittsom
 = mornätt, å sjå på alle häng å einerbarrann som öngdom
 brant på knid å hei. Foruten i löe hadde holdiga,
 så der va kjört me tetrapa jör, men jör sette
 myge i löie, å a unglä höi jøtk kjör heste å knøkk. 1327
 derfor hogde folk kjört hell hättle ronna å lae et

4

lag me greine ove lóbotnen te lagga lóise pá.
De kalla dei for annesjorsve. Ove fonsog jekt dei i
lian á slo der me stytter, Kvinnfaltann va i alle dee
snare á flinke te á brúga den litte grassigden ette
strednann i ur á úföre, á så star dei lóuris frá
ronna á greine der dei kóunne kómma te, Mannfaltann
hádde ronna á tre som va inei for gánga, så tog
Kvinnfaltann greinen á holt dei me toppan ne, á sí me
sigden Karta (Hogg.) alt smárise á greinen (Karta lóu.)
så læ dei tro grasspenje ette kvarandre i botnen á
hyra, á lóufenje deroppa, á så ei grasspenje pá toppen,
da bant grase lóue í hót, så dei kóunne bera
rábyren pá byrtag frá lian heim te tórkeplassen.
Lín á blátkegras frá lian trong lide tórk, sávitt
bókna, á dei bar de eun pá annesjorsveen.

Ette vort der va reinvaga for grass i lian, tog mannfaltann
á hódde nága hjórk, sig á linn, stríppa dei for greine,
så tog Kvinnfaltann greinen á me den store kómsigden
hágg dei rise á i et par ales lengde, á læg lóutjerr á
de pá de vis dei la et mjúgt hjórkens terettes, á la ein
arunkrog fell me ris, me toppan ein veg, ner pá hjórk
rise, tog de i annann á knytte de ove risbenten,
De bli ein fast lóutjerr, så bar dei lóutjerran pá
ryggbyre heim á sette dei pá anna me roda (De tyfka)
ner, tro i hódda, lengst ette heile den gríse steinnur
i lóu, så dei detta for súo á rennesfag jinnom vint-
ren, eigelóue va der mest gagn i, Mannfaltann fletta så
brannan, hjórk á eigeboik solde dei te fiskaran, á
brúga náge sjel te garva me, á linneflotte brúga
dei te bastetón, hjórkenevra te tástekje, Risve (Greine)
hádde dei sonn i et par ales lengde á læ i læg, så ón
me de som kóunne vera te agnsve, de tómmaste pá
greinen heite strongling, de tyfkerer for stratta,
så sto lægan á tórka te ettesommeren, á bar de da heim
i ryggbyre, risveente storsteinuve, hót me einn á lúng.
Y hestefers ti va der fleire garmenna som ífje íte grínsag

Ark 3. da' var dei brannann heim på tåg, hell på akola, la dei
 mo hoggstabb på bagtun, a' botta dei a te agrove ma' ikka,
 Dei kunne holla de gåans: lian a' hönsta et par vege a' lengre,
 a' da' dei va någe frå lüs, a' ikkje viste ka' de liapötia, kom
 dei heimafra oppa åsan a' roba te målan, Knert lüs
 hadde da' sett eie jo, hell lütut som Hoho Hooo Ho, a'
 Hoho Hooo - hell, Ho Hoh - Hottoh - m.f. Nå garmanen
 sag at engekallen (Pengegrass) va sjer, da' tog dei te
 a' slå ågrereinan myr, a' de grunn tøytkeng som
 dei hadde, for den beste slett a' bakkejor hadde dei
 te åger. (I gamal ti helst te reintodu Brygg.) Reine hoi
 a' gått hoi lae dei tesies: ^{lian} Dei hadde alti amlag et porales
 breie reine kring ågr, for ^{den} holla på faglig lied, et han ikje
 sto sjina. De goa hoi sto dei ha a' te te ma' dei sekmybora,
 Mange almetre sto: vasslig a' jüb-jor, a' va hegnetre-
 svare a' gamle som igang prestan hadde seid dei ta
 planta, for bortjen turka, mala, a' blanna ma' mjöl, va
 hirtjergt i Krigs, hingero, a' nær, Di meste alin va kjälla
 smittpa, löne ga dei te kalra, hakka a' kotte flotte, de sette
 trivsel a' vekst i dei om sommeren, sa' ära dei alman,
 for om någe år kunne dei kjälla atte, sa' fast veks alin,
 på udjorteian hadde dei udjorslöe, der jøttk dei ma'
 jæn a' gnov, a' klorte atte pontestredna, a' rüskegras,
 varre hell: lian atte plistrebotke, a' jøvelgras, slätin
 drag üd i sjü breie a' sjü lange te de stonde hem: septem-
 ber. De rüskegrase naga dei fram frå Krödnan, a' te
 törtkes i Kvirla på bakkan, a' om vinteren bar dei
 de heim frå löen i rüggbyre, på amlag 5 hispoun (40 Kilo),
 Dei jøttk da' lett på lödda, på frasa markt (for) Hegnetia
 for söne i eldre ti va frå 15 Mai, Nå 3. Mai, almündelig
 i Hydra 1. Mai, a' slappeti for alt Krætur Mikjelmäss-
 Sept' 29. De større udjore örre, a' nere, Nase på Hamris,
 måtte dei slå fyst, a' de va fra gamalt hämfast, et injin
 måtte emuhaga seun tei, Nasan sto vara felles heide.
 a' i naga for Mikjelmäss, sto Kjydnan heim frå marktja,

6
 å sloppast der, å gå der den vege. Va kje folk ferog
 me kodu, jorpla, å røda, va de sjitt at alle lout te
 å fekk de opp: ein dritt fart, så dei kunne sløppe boie på
 daen (Te skam for dei som hadde totla.) Ud jør stykja: Hamris
 a: Krægetjødu, Steian, Svåleberg, Næsan, Grinnerletta
 Krogan. Bergen, Lian heite: Lams eige li, Visjøl.
 Skoghatta, Bestefarsli. Indrelia. Slidelshia, Kottjen.
 Sjøhtesjer. Bujinten samla seg alti på tūne, så
 fekk dei fatt i i lōulangheim, holt enn i bagheim, song
 så: Vis meg kor boie a, arme kræg, hell ska eg drøba
 deg, Lōul^{ling} lōulangheim, så pege lū leia me framleine,
 så for dei te boie, alle i fye, Dei va nage redd Vete
 å anderjordiske helst lōul, å hāppetusse, for alle
 hadde sydd trollkross på sākjen te vatna for tosse
 =hed (Åhen lōgg.) Jansoggrass. Gjinnekrossblommen som
 sjein gul: markik andsummerstie, va der helsebod i de
 sterk gude saner dei fekk da. De va fordom god i hōusta
 rōnner å eigevōda (Åkodu). De sto stare (Trost): itodu
 å fagle, lera a om vinteren. Dei blei illa feren som brōid
 de, blei bara ei lān som grāen tog atte, både me rehan
 å fernuskād, men sūrøpla (Skogøpla) hōusta dei alti.
 Skoppeti heima i jore da slapte on strandsideran si
 kjyr å sōn. Dei tog seg on røtt te pela trossve: līan.
 nira lūng å sjera einer. (Me sigd) å sjera brømmatorv.
 men holt seg nage aleide i lūmarkja, å di dei slutta
 på garan å jeda omkring 1860, jøkk dei i tōdne, Mibse
 å uføre der kjyduan itje kunne tōma te, å sker de
 grase, å bar de tetorkes heima, Dei meste ^{jørstyki} stransid
 =deran hadde: tia arva, luytola, hel me fant fenje.
 seg nage små jørstyki: ^{va} ner me sjoen, der trolle
 dei framme ogre me å bera nage a molla te, å dei
 rōdde å hebda sine jørstyki gōtt, lōga mōllmittin
 =ga der, blanna me krabbe, fiskeanfoll, tare, å aska, folk
 bar både: ågefjer, ryggkørje, å rygghyre. Mange hadde
 tōnne stāns på stykjan me fiskeanfoll å aska te jora
 i vann, å skrøtta de på jore om farsommeren

Ark 4. Folk som rodde te å brå sine jørstykja kaltes stykjdalk
 å bidan for stykjebida. De he nokk i tia vore helst lida
 at dei på garan he stytta kreatiure me tare å foyt fisk,
 folk flest va kjø svært konnoze te fiska lussfisk
 fjerrita, og høirte så tit i mi budedom at flere va, å
 anna nagen å på ånna (Lidi) me fisk. Der va naga
 strandsiddera som ga kjyra fisk å tare attete de
 grunn hoi dei hadde, ånna nage salt, brisling
 å sill, de hadde ån bujenten me seg i slopselhytta
 for kjyduan sto stå rolig va dei blei malka,
 Der va i eldre ti bara et le (Grenn) på markhaien,
 helst der haien låg nemast garen, (Husen) Va så
 stykjefolkje sto sloppa i markja, å kom leians me
 kjyduan sine jonnom gartune, va de ei syn å
 ein ribbentropp, då sto gartjeringan i døren,
 slo seg me fladneran på lamboda, å sa me
 kvarandre: De va liz seg - De va ventann. Å du
 røligheda. Te flor hadde dei meste strandsidderan
 bara grave seg ei lobe grav em anna den låge
 stävemur, å et hæl te sinen me sia. Hoi hadde
 dei i ei sval, hell på sjöhø, nage hoi va stua em
 på loft, deri låg angehøle, Dei kjy som sto i hoi
 på sjöhø å frøis, va svært langhåra, Mågnitt-
 tingann låg mest alle bagrent nage ud i almeint
 vøz, ja ån på kjerkerøz, å i vadrer måtte ein
 onga for å vatna sine me hellerim (Sod) blanke
 krogstørta, å kvinnfolkann jerefanten på bystykjin.
 Ja ente i mine unge år hadde ikje de meste folk
 på laun å strann here orden å sjönhed sans em
 at dei sette sine små ströbelige vaumbis (Do)
 me mitinga lige me nei å falkefersel. De
 va fyrst den Hallandste ordensann, å seinere
 anna fra U.S.A. som etterkrert i nebuti ti he
 sjiba på de trenara statkerstige som fra gamle
 tia va. (Tansje minst i Hidra av alle sør i vestlandsbygla)

Men om Ole Normann seig å sein ^{dei} ~~dei~~ mest ikk
som i Holland i Hidra na, ~~men~~ der anna ^{ei} mje
elendighed å dritt, helst på landslygde om i dei
vanstyrte Katalste land, he eg å Kameratta seet.
Ein kann ikkje onurast at (Domme bone) va de veste
sjalsor tesjis i seilskudetia, Anna o her mange
som kann fortala Karslags sjibtestein, Bygdestein,
garbrügeran hadde mellom sine jorteia. De va
mest bara någe jol, somme bare som ein knytt
enone, å slätemannan sto i lange stonne kvært
år å leite etter rette stein, tes dei blei halvenge,
så va de te å degta, å meo, å timan jekk i de
sorr dag ud å dag enn, allesta på garan, å någe o
her anna på oprevne gara, Hamris o ein a dei garan.
Mange stass va de opse å fjelldrag som sjibte, de
heite: Så langt ein kann rekka slå å hogga frå
verante, hell frå orante, De kunne ikkje bliast
en trist å trøtte me sligt ubestemt toll, Målig
at dei bejnte i tipoldefarsti å riva garbrügeran så
gorvunde somn, men i nebuta te va der meir enn
90% a garmennan i Hidra (å Kausje meir andresta)
som ikkje kunne tima seg te, (Hadde orne) te å
sædda sjikkelige sjibtestein, fleire plasse veit
eg dei brüga juketodu te visa sjibte, I garbrüger
fra 100 te 150 år sian stonne der: Big i Nor, åri Sör
vise sjibte, i jorteia mellom to brüra steune at
ein loimoll vise sjibte, Mang ein garbrüger
länte i Hypotikk banken (Helvetesbanken Kalla)
blei ann aldri fri) for å tura heillip i mange
dae, å de sian ^{dei} hodnan ^{for} tesjiss fra Hollan å hellest,
stytt ^{dei} foreldra meo pønga, Krande dei ^{dei} att jor nå
dei tom att å hüssette seg på dei jorstykkjan beholt
mest alti ein far stogun, Kausje mest i trøng for
staveneen der, De heite at stavene va ein stor
herlighed te garen (Brüge) men nå ein att stog
på den andres jor: blei de sian i tia elendig flüss

Utskjitting sjøl for Flekkelfjords skrivardomme
 Hr. H. Østad fortalde om ei forretning i byens oplann,
 at femm garbrügara hadde andel i ein å same
 jortei. Ein åte slätten, ein häusheide, ein björkar
 på teien, ein aspa, å femte eigde resten å stoien,
 å mil ein få veda. Kä möntne å bagvante dei neste
 garbrügerann he vore i dei seinste trohondre år,
 så veit dei de som he hatt me üdsittning å jorra,
 å de å kje å andrass, at der me så mange ting
 = nomme, totlete, hall, å heil städdera te å vedda
 sjöpte, far å bodu seg mellom, at der stragst, å
 helst sian blei möje mistru å vout blo; nabo-
 = laie me ein mengde trist å trette om sjöttann,
 derfor smekka dei gamle vout på garan så möje
 om alle dei som i levslive hadde flytta på sjöpte
 = stein, at dei fekk kje fre i grava, dei såg dei alsätias
 som döingga jötk atte, å drog på steinan dei me
 ürette hadde flytta, Otteknort he utsjöptninga
 jort enne på den möntne nänsvarlige jordeböing
 som he vore te så möje söm å förbandelse för
 ottekommernie, Forüdan alt de kaos me sjöta eg
 veit om i bygda, å enna å på menn Ottegar Hovris
 som enna kje å utsjöpta, så förlanga eg üdsjöptning
 på garen Fada, Vestre Hötroy; 1915 å va part i garen
 Veisdals forretning her me Kasvig för några år sia-
 men om ein höire å ser tebags på deiras smälige
 vei å vora, så va akka förfedre i alt så klässet.
 Dei hadde ved om dei ville brüga de, va et
 jidar, som dei der hadde gått på skrivarskole sae,
 ser ein i falkemuseüm på redskab, tuisjerå,
 m.m. så ser ein at falke i faren ti kenne et å ant
 te å jölpa seg sjöl i alle hantverk, nar
 å smöra knigsöll på glass te speile som bestefar
 sae. De å så at möje verktoy å enna å svært
 klomse, å småsponne, men så he de vore

10

me alle vares folk, alle he kava å morka seg framovre ettervart, Da ein i Hidra slutta å jeda, sende dei sønen te oplandsbygdann for å bli jeda, men i detta århundre då her bli sønnatt i handel, ha mange garbrøgere laga egne sine egne udjor, å markestykja te søn = laga for sommarbeide, For 60 år sian he folk i Hidra ettervart fått seg ein bere å storvoge sønrase, som mest alle lemme tvillinga, men som den gamle rase greie dei ikje å få seg på lyngheian om vinteren, Da va moje sjikk på garan i seinste halvpart a före århundre å henna (Fjora) någa søne, å kongverren, på udjor å skrahejore, om sommeren. verren slagta dei så på ettesommeren, å då önså kvart år ein årsgamal stüd. slagta jikk te å betala garstätt (Fongenstätt) me. Vestreöya å moje meir slett å jorrig vallmark, mest stoglöns. Kausje for Norvesten den stenne hart på, men derborte he dei ö i tia vore arme. for anna höire ein någe slang om skrahebygd, Hidra fastlann he någe eins natur me Östöröya, Om kvartföringa i nebute ti va de så, at trast jora bli fräsen om hösten så ein kunne komma gesvint framun te lyngheian på löstha, så etla folk seg å fara å ette hüllyng, dei slo lynga me langorr, me ein stutt å sterk jä, på dei plesse der lynga va omlage i spana hög. (Frå tammelodd te langbrann odd.) Garmennann jikk kvær på si lei, dei hadde mest kvær sine lyngflakke te slå, såm dei arte, så kunne dei komma ette på tri år å slå, så kvær miste kvær dei kunne gå å slå den tetta gröna små hüllynga, dei elste ongan va me å raga hül ihob, å stapp'n i sekje, som dei har på byrtäg heim, to tri sekje te ei ryggbyr-

Folk ga lynz te middagsjerv, å kjydnan ligte å treins a lynz. Folk slo passelig a gonga å hadde bara for et par vege liggans på læren, for nå lynza blei eldre å tjærvoren, blei hui någe sjæmd, å bli vansa. Blei de langvarig snøom vinteren, jøkk de hert på lag me kraturan, Någe lynz kunne dei slå på høgda der snien bläste a, lag snien jåhnt på lynza te væren, va hui kje så gae, men då kunne dei gå på knoppheia å brette knop, å eigetrång, å kratt, å bera de heim i ryggkorje, de va go kraturfria, å a kvært tre som dei hægde om vinteren te brenne så karta dei knoprise a, å ga de te middagsjerv, Der selja jøkk tiliz, kjælde, å sevla dei greinen, men spara helst denn. Stavere va roun, asal sølladal, å asp, dei trean spara dei ön på, å stava bara ette de nöna trång, men dei måtte agta på å ikje komma på önna (Førlide for) de va skave som dei i værkroppa mest lida på, de va kraftig for som holt kjydnann på heinann, (Sultefodd, komn dei knapt stå.) Nå folk hoggne stavere, hogde dei han så a i beyrshreide, omlag i fabus lengde, å bar de heim i byre, å la veen att me hoggstøtt på bastüne, de va dæve å galt å dra de ette seg heim, å grisa te bork å rise, stavere måtte ligga utede i rå luft for borkjen å holla seg saftig, på hoggstøtten hægge dei så a de små knopprise, samla de op i ryggkorje, å ga de te middagsjerv, se hægge dei de andra (strængling å stratt) a i føds lengde, brannan botta dei me åts hell saga a, ånså i føds (ogusve) lengde, å kloinde dei i tvo hell fire (for å vera hamsterlig) så hadde dei de op i ryggkorje. Nå va de ligete me tri horbeda å tvo strobera å slå ihob ein stammel, å anna meir ein kratt på pennehein, 8.° bojje sien me den eine

12

ennen a stammelen spizra dei på borheda
som stakk ei spana, (Frå tommeodd te slittepyttodd.)
appore sode, hell an ein borhede bara på ein enne
-sia a stammelen, i toppan a boran, hell bore, va
der et hakk te legge skarejæen i, mitt på stammelse
va et hæl te hantag for å boran i, å te å hangan i på
Knagg en på svalvegg, vakk a veien, nå ein ikje brungam,
Nå ein skote å skara tog dei ein stammelen å settam
attme katloguen, tog så ein ei korg skare å sett
attme, Ein sleden ja, kalla spida, brukte in te skara
me, dei sveiba ei filla ront ene jætjätte te holla
han der me ei hann sto, mens oddennen a jæen
lag i borhette, me øjje frå seg, så sodd ein
te skrens på stamlen, å tog me ei hann vebede
for vebede frå korga, drog dei frå mitten te ennes
ove jæeje, å nå bortjen va askara der, rippa
han de enne for enne i neven, å stor a de resten,
skare datt net på galve framfor stamlen,
vetrea la mannen nerma sia, å tog nytt fra
korga, boduann bar veen ud i vesvala, lei store
hedann te agusve, de tomme kalla ^{dei} sproja, va te
skarsteinsve, Skareng på denna rette gamle måde
som mest alle brugte, jøttk lettvent å fort fra
hanna. Te å bringa ja, hell Kniv fritt i neve,
a ikkje te å skara, men da å sjera (Sua på Hidanål)
bortjen a. Og veit der va ein å anna totle top, å slaw,
som bara la jædden opotte senjestolpen i krona, å
bringa den te støtte me å skara, andre tog ein ein
staur å sette fra lofte i galve te støtte for jæen,
slige folk artieia, trätt å smitt, å hadde lide i hakk
å kjista, (Hakk, hekken) hanganne skab for mjelke
-lytte, mjelkeringa. (Kjista) Skattkjista gamalt plass
for huseis ponga å arvegods. Nalme skamel, trü ez a
for^{at} den va slett å ratt å laga, va uanseleg, udan prygd,
å derfor seim plass nere i stæra, i kron, for unga å
tjenestfolk, skammel sto der alti omme loptstappa

i kjøkene, der blei fantekjeringa, befolk, å løyslamm
 vist te sades, så skammel kann minas någe foragte,
 hell ringt, någe triottoma fod. Stolan ma staverag
 va allesta någe stasa, å va for dei større bodu,
 gersfolk, å frammen, å salla seg, å hogsede me
 higebor va den stöste å beste stöl i hüs.
 Banekniv & et hokkerwerktoi me hantag te
 bojje noran, å brügest te å sletta banen på
 tonnebaum, å andre baum, ettepå baumstajen ka
 blea klöivd i sjerebentjen. Banekniv ville
 vara tongrent å stava me, å itje brügt a dei
 som kann stava, men ann blei brügt ud på
 hagtune te å sjöra, å flonga bortjen a dei store
 staverebraunan, som folk brügte hagesolpa
 te jerasme, å bortjenen hakka dei me litla öksa
 (Borkäksa) små te je kjydnann, men dei måtte
 je bork å stav me måde, hell blei kjydnann
 sirtand, Dei garbrüg va jere som hadde gätt
 me staver. Professor O. Rygh. he itje rätt, nå
 han skriv i historie at Hornäs nabue hetje
 Hornboraäss. De hetje någe me hoduetkjyr å
 jörra. Rigsmalesnabue Hümmeräs & öu forfogande
 nöude, nabue he kje någe me hümmer å jörra
 högt på ein äs. Folketinga & å he alti våre Hornäs.
 for garen ligg natürlig te på äsen öve ei homm, hell
 hämm, som & et dalsträg stengd a ein äs. De
 & nokk dansten, de norske stormansleyspräg som
 me magt öve den mindrevordige smålätue norske bonde,
 å alt som & nasjonals norsk, som öu forvrange akka
 norske natu, men som dansten löre bodnan: Den
 dannde Klasse i Norge taler dansk, Dei veit de, z
 Hornäs & ein a dei fire föllgara i Hidra, va i tiät hüs
 nå 3½ hüs, hell 36 engelsk. I mine unge år hadde
 Emanuel som sadd me häreböle (Gorslid.) 5 Kyr.
 Sivert 3. Matias. 2. Lars 2. å bestefor Lods petter 2. Kjyr.

17

å i Homræsströmma uthafnen Rasvåg med 60 hús,
va der då öve 30 kjydua, men der som så mange
plasse i sjöbygden he emigrasjon, sjöfart, å fiske,
med alle sine kontanta, verlegt garsarbeie, så
brügan mest ligg i årelta övegrodd med lyng å kratt.
å om der va et elendig årimelig å fordämt levedri
på mange garbrüg förr, så å de te skal for folk
å laun at dei eksistera med de levedis folk å vant
te nå, med penga å krambri. I seinte maudsalder
å der endel som he rodd (dyrka) gått på sine brüg,
å då hest på Vestreöya, å sentralt på fastlandet,
men nå å der bara 4 kjyr atte på Homræs å 6 i
Rasvåg. Der sammes ein del mjelk fra vestreöya å
fastlandet te byen. De å mest bara kjyr å Lyndals
rase folk he, å dei helle dei jämt gått istann, dei å
roe å mest alle heite plomma, De å en å makligheds
hensyn, for folk brysegkje om å tentja op nabne
som förr, De å forbi med hujente som lüta å lotka
på alle dei pone nabn, å kjyrtkjyryra, De å menn å
gütta som jing te boie nå, hell springe plistra å röige.
Folk flest venne seg gått te stoff å vera maklig som
afka nabo briten, Der å ette fiskaran, snart bli de
bara snurp å träl, då for alt folk de gått. Kjyrenabn
i före århundre, Dagri, Dagro, Fagri - Fagros, ploauros
Natri, Flakri, Sangri, Knopri, Galri, Silfri, Brauri
Brürri, Lykri, Goldokka, Sildokka, Maitolla, Rasia
Lora, Svana, Terna, Fröya, Plomma, Rosa, Lija, Sjörna.
m.f. Kjydnan jøttk üde i jorheide om hövsten, så
lenge der va någe for dei å gnaga, hült te frostetom
så bli dei sett på bäs. Dei meste bäsän passa ikje,
å va så ühammelige at dei meste kjyr hadde
talla på vämm å på lör, å at dei lagi sin eien
lort, De kann ein omå sjå av å te nå boie kjem
üd om vären. Mierian he jort möje te at den meste
mjelk å rein. De jämt flörstell i före århundre
va übestrivelig premetiert, lige jylldigt, sjitdligt.

den godmodige Olanormann, Kjydnann fukt
 naserianfall, tog den kjörre pennetjörren på
 hadmann, trösja å slo ann mod florvejin så
 da dröna i garen, så sto dei der dei stakkers
 forsultne dyr, me store stranne öne, daen lang,
 å såg på dei forjorda Kjörre Kjörrepennan i häsen
 seun. I mijöse (Mitthöse) va söngare me eda udaför
 så krer söu founne stikka häve mellom palan å eda
 udan å tri hoi omna sag, for söu ed itje da som
 bli sjitna te. Däfor bant dei sommeth et par löutjör
 te söngaren, men sönen feltk bara magert ruste
 å strabehoi. I gamal ti holt dei mange söne, i sönen
 holt te i högheian mest heile vinteren, men ~~frösten~~
 i Aprell, velte dei me dei (Kalte dei te sag) å ga dei näge
 kodn av å te, for at sönen sto få sterke lamm -
 Nå va da så i nebutte tie et kar å sin konst, loy gar tjörin
 gamm me lide föor, å konna föi boie framman, men
 den meste konst va å holla mjelka oppe i Kjydnann
 me lide å Kleint föor. På småbrüg va, å omna å der
 näge smått om föor, for dei som då stolla slarve
 å ujakut (Vänta me å kjöb hoi, hell tade heim frä
 udjörslöe) så Kjydnann bli pina, jeng dei fortner
 i mjelk, å ann dei fer da täliz atte, å de urä
 å få Kjyr app i mjelk atte, ja da häende alti
 slize, at Kjyr jeltk heit a (Slutta å molka) å konna
 stå, (Itje molka) i tri te fire måna, men frä
 Arils ti viste tjeringan at läag (Lab.) bytte,
 holt mjelka oppe i Kjydnann, Dei meste mannan
 konna hökra om da blei näge klomse for somme,
 å fleire florbytte hadde krer flor, dei va sjeppe
 store, me tre hannfang, staven te trüne, säe, kjör,
 bytte, å allslags kjör, blöia (Blöi, Kjile) dei frä
 förebotta, for gran fäus itje på Sörlande, så högde
 dei ann te me den litla verköksa, å sletan på
 ildsia me häumkvir, å på ensia me kromkvir,
 for lönje atte her va sag å ~~höl~~, jeltte dei sag

Bl. 728

Nå må du gå i floren å stolla, å je, heite da, så jektk den som sto stolla fyrst em på låven, tog me boje nevan i halmen på flortrave, vrei å tvenna armtytke, å fann lange halmbendla, tvo te Krer jev, å kasta dei ner me dora i loa, så lae tui tvo i Kross, å tog så rosjetainen (Ei ala langt stal me stabt me odd som ein harpün) å rønde den em i høistaen, å rosja någa gånge te dei jektk ein dott hoi ud, lae den så em i halmkrossen, tog så emman å halmbend -lann rontvne høidotten å knyte dei, da blei ei ronn lida jev, så tog tui ei jev i Krer neve, jektk ud å loa me dei å jonom midjuse em i floren å kasta ei jev em i båsen te Krer Kjje, Te halmbendla på jeven brügte dei op den meste halmen, Dei brüga halm i senge å slagbank å sjipta halm et par gonge om åre nå senjen blei alforfolle å loppe, sønjehalmen lae dei ud te luftes ei ti, å ga han så te Krature, nå dei røysja høie sämm, blei høistaen ståans heint opå ner som skæren me kniv. Kånen hadde då merkje på veggan i loa de staen sto vara fra messa, te messa, venteren dörjonom, te fo Kraturan fram. De va domt å gale me den røysinga, for dei hørdrog høie så alt fra, blomn, å fine grassblokke røng å fäng a, å om dei sova opnåge, så trødde dei miøje å da besta på høie fast i lobatnen, hell drog da me søz me tretollann nå dei dabba fram å tebags fra floren, Nå di me stolle kom te loutkjerrann, ga dei Kjyduan et par Krer te middagsjev, da skröia någe, å dei trösta si samvittighed at de va for, men loutkjerr va mest bare bedrag, ribb å löne på ein Kjerr, quott de soum, å tui kann ha de alt emi hole lovem, (Hanna) å ka noring va der vell i de gramm å den Kjörre pennetopp som Kjyduan quaga någe apå Kjörren, strags dei hadde gomla et gramm på dei Kjörre Pennan, blei de nå dei godmodige nöud, som

Ark. 9.

på gamal vis, nå bytta va ferogbøkra, staula dei
 enn på ildsja me staul, å ennaupå me haunguaven
 Sja Rasnig, "Fedreminner" - Torkegryda, Storagryda å
 Kalla halltousgryda (Romma ei halltouna) hang stött
 i storstein fall å vann som dei varnde me
 bis, flise, å torvmo rautom te å holla ell me.
 Då dei for vel hallannehondre år sia fekk jorpla,
 bonta dei kile ihot am häusten, store som kodubann,
 å hangde tro å tro bonta saman åve stövr på stövr
 -tröv, högt åve i löa, der de holt seg jorplekål torka
 ild å mindre værd, enst på höie i löa, låg tra,
 å någe på stövrtröv åve låve å löa, lete, å agne,
 va i setje me låvetanten på flortrove, så stappa
 dei florbhytten trikvert fall å käl, hel tra, å filde
 så bytten me varmt vann frå storagryda -
 ein dag imellom bringa dei lete, agne, å de hoifra
 som va, så sto de i dei varme bytten i floren
 å trekte å blöite seg åve notta, å så ga dei
 kvær kjyr ei varm bytta då hñ hadde ede
 måransjiva, tobytten va best, å hant mest
 ild venteren, Floran låg hels någa steg bazarpar
 hñs, aldri fast i ennen på hñs som på flade for
 å lista, aligerel dei meste hñs i gamal ti låg på lögda.
 Nokk va de kave (om de va på steg) å bera de varme
 vann te floren, å kjyduan bringa dei kvær sette
 -midtag, dei å vandedyr, å me stoll på tra, å dei
 låaghytten så dei tog te seg mijs veda, jore at
 kjyduann molka både lanje å vel, men smöre
 va magert, kvitt, å hart som talg. vout å kjinna,
 blei helst fro, froikjinna, då va der mest på
 kvær gar ei hallheksa (Klogkåna) som fersto
 seg på mede sin å trolldom, då henta dei trollkjör
 -ringa, å alle måtte ild å stäva, å då morra hñ å
 snorra på kjinna, å slo noren i fjere væjjen.
 då smelt et smell i äus, optom löra, å smöre i

18

Kjenna flöid, Folk ga öu kjydnau næze saltkræ
flar á þá dei te á drikka mjó, te halloppe mjólka.
Öm der va mjó kar á mas me stoll á stoll; eldre
tie, sa va dei öu mange både unge ö gamle i mest
krætt heim, te ta sega de, á de mátti te i den ti dei
dei lida på ka jora ga, som blei et liv stort seet i
sorg for uering, både for folk á Krættur, som ein
hælt mange gouge formange a, så den eine adop
for den andre, mjó prat he ez hvört frá sjúkelye
gamle, om eldre folk i vauustell á sult komu
nda vera forfort, de blei der enje radl om,
bara presten blei hænta i hetiss á fætt mædelt
han, hell hui, brúa, for dei slakna, De ez fortale
om, ekje bara vore eins i Hidra, anender þens
anná næze a de sama i oplausbyggdauu, Mest
krætt tere a gamal sed sjútt á folkeliv obba üd
i slutten a föreärhoude, Me vist egder i de kupert
billedspjone sörland, me rynde eigou á lanne
te Island á vesterhavslande, da Erling Skjaldson
pressa afke hart, me den nye ti á den nye astotrat
Skjaldson som, tyne mjó tiltag, á all sparesans,
á hellest et græensdemokrati, så ser de jafne
folk rött, á meine troll sto arhja på jörbrugauu
ná de meste foltje ná jeng i skole hos Per Gjunt.
Me má vera gla me ná a fri hús á lort, moll á drit,
á i handelens nye ti for kjöva alleslags mjól te
Krætturfor, á annvisning for sakkæhæd, Troll sto
spara heite de, ná staten tag de mesta smifolk
he spara i tia, te stotta for þrong i störetsar,
men þem staten te á je levelig bidrag som te
sen ein har av dagdrivera, så bli de jilt
á leva i sjöbyggdauu, værre på de breie ástlanu,
me dei mange unge arbeislöse som me tit hvire
om. mange meine de a gått statsstyre á jorra verk
me de löuse, så þem folketale ner, insá verk
me alle dei småbrög som lenje he vore te skæ for folk á lanu

Jettlebakjen (Or for svært å usselt.) Kjennestbakjen,
 (Ringt a° kleint) Barabakjen. (Takt lūs a° heim.)
 I Hydra a° der anna någa gara som he fellesheide
 i lūmark, a° i gamal ti slo opsideram seg i hat an
 a° jeda sønen sine a° i markjehaien, a° ha sine, hell
 leigde bodu te a° jeda dei an sommeren. Frå et lūs
 jete et badmei veza, saun jekk de otte torn på garen.
 Dei hadde ei jettlejöl (Font bor brott.) på de sto årstel
 a° nabnen på Kjuringann frå slegt te slegt sunstare
 i fjøla, hū jekk (flytta) frå lūs te lūs, a° jekk et lide
 markje i tree for veza dei kvær hadde jeda.
 De va et svært slid for bodu a° ga me jettlebotken
 (Sjenn skroppa me auste) på ryjjen aleina opp i
 heia i alle slags ver. (Voggesull, og sto a° jeda,
 i vout ver a° veda.) o.s.v. a° me mistemad heite de
 at Kjuring jekk lide a° kleint, men blei bere på som-
 meren, da dei kunne metta seg på velle ber.
 Kjuringann løyta sært, gamle told rosker. Pæring
 Ola Augvartsen, bestefar te fru Tvar Mortensen.
 fortelde for meg, at hann hadde sidde på kvær
 Kvilestein i Hamrisheia a° hütaylte da han jete,
 Kjuringen jekk der seint heim om kvell, a° samla
 sønen atte om marann, Enjen på Hitroy hadde
 nå te, hell halt någen lūhonn, for her va enjen
 andre røvdyr enn odrer a° mor, men sønen
 måttje kamma ove te grannegaram.
 Maentkelsaleina sadd Kjuring på Løvfall a°
 Høgerinnann a° bläste i lūhodn a° på langelū
 (Sjå Fadreminner) Langelū a° kladd me aile sjenn.
 Bestefars jettlekva: Kjuring jeda. Lūhodn lede,
 De hūta frā hei, Kvænn a° de som jeda
 De lye frā lei, De a° meg som jeda
 På Kvilestein sidde og a° grade.
 (Gjæraus gamle mertjesteina.)

För den ti den va markhaga (Steinhaga) mellom gamm
 va der frå ellgamal ti raist pizz steina te bygesteina
 garrann seg mellom, iusa va der åa te steinvara
 ma tri steina på kværam oppå fjelltoppa te å syna
 leia. Pizzsteinan va omlag ei ala trige, å ein måle
 kvasstein lagt anna roda te vidue, dei kunne stå
 omlag 100 steg frå kværandre, om kvell, hell i taga
 (Skadde) va da i mark å hei vout å finne fram te
 folk, (Garen) så va der frå Arilsti på knatta lango
 ma gångstian sett op vegrisera kalla knodre, da
 va tvo steina på enannenn. Væra å steina he onga
 i detta århundre, heve vekk- (Hira, heiv.) Ellgamle
 kvilestein i hei, mark å jore, he okka forfodre eigang
 i tiasjeba te, å nå dei gamle sadt der ma ryggbyr
 å kvilte, snakka dei alti om sine gamle som i si ti
 kvilte ma si byr på steinan, da va alti ma glea
 å gohng dei såg mod kvilestein nå dei kom gåans
 krogete anna einer lyng, hell kvæmetorbyr, stian
 va krænglet å vrange, men steina låg på rimelig
 lei frå kværandre der ein fekk puota ud, ma
 kodubyr mått enjen kvila for angå kodudris, men
 gå stodig å itje staga byra, kvilesteinan va velsigna
 i ein trang å tung tilværes, hvirteq gamle sa, å eg he
 seef mang ein sett seg hogelig på kvilestein uden
 å ha byr, somme her på ettegaren ga dei navn,
 da va kvilestein i bakjen, kvilestein i lia, kvilestein
 i hønen. Ka gått de å få kvila ma byra, saie dei
 alle i bygd ma små å kvodre gara, der dei itje
 kann bruga hest hell bil. Heilt te heste faro ti
 va da moje sjifk at nå adelsmannen hadde
 teie sine gamle forældra i follo å oppsedring.
 (Forsorgelse å kostkontrakt.) å der dei da va strø
 helige, lae dei seg te (fokk tessung) å kom sjellan
 meir på bæinann (Stopp) om dei levde ove seg
 (Hondreår.) men for dei ga sânen sjode. (Garshrev.)
 y gamle dal lae far ein neve malt i kofte

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke:

Tilleggsspørsmål nr.

Herad:

Emne:

Bygdelag:

Oppskr. av:

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Ark-11. Ebne. No. 7 & 8.

SVAR

Sjode (Snippen) (Fofta va i gamal ti et stasplagg te mann, for seksti år sian, stasplagg te Kvenfolk.) nå hann fekk hogsede otto faren, da va alti naboan vidue te, De va da sjikk ette på at dei gamle jekk ud i jore, å tog fervek-lagetre, tue, å Krilestein som dei i heile live hadde så kjer, for i dei tie va miøje garfolk heilt jorsjuge, å svare tre halt dei mest for avguda, derfor å da nå for somme vout å forstå de eg fortale frå gamle dal, De må merke da frå nebut tie, at Kvenfolkann jore mange gonge meir arbei både enne å ude enn manfolk, å miøje meir snare å flinker me naban, vist va der någon som kröub for mannen, men me dei meste va de bara respekt, for han sidd me sjode (Eigde alt.) å han styrde me et hote sjegg ront planeten. Eg hoirde å veit fra gamalt, at mange mennu strypte svært av kenen sine, for de va kenen dei kunne takka for kagt mad å heile klee for velstann, ja for de mesta som heimen bydde dei mange på, hi hadde de mesta arbei på gar, i hus, å flor, å spant, å virke oll, lin, å hør, te de formodna, å hamp te gadu, å Kvenfolkann hadde ar for å vera miøje snarer enn meimann te å

22

henna gáðu, men om dei hadde miþe þóu, þekkt
der miþe all te sákka, á ládda, á bli mindre te
klæa, dæfor veit ez gátt frá mi barndoms te, at
jábut læ dei eldre folk pá garan. sez splint natne
for á spara pá klæslid, á kónen sádd pá atterþeik
i vevang á vor. (Planotonami me sez á kjidnamn)
Lizsteinan mellom garan á viðlunningsplasse á ne
glóimnde, dæ kóme vera ein hell tvó frá kvar gar.
Dæ va gamal tradisjón á sádda kjista frá sez et grunn
pá den lange flade stein at me veien, á sá bytta
bareran hönn, á sá song dei et vers te farvell ná
dei þekkt frá steinen, som ná dei þekkt frá garan.

Hamris gamle lizstein ligg klart i nere áune
á Foglemyr. Stórfolk dei fine sjipperfolk som
kóme gá me floss, leuseþrátt, á hönn i hann, dei
sende alti 6 mann roans ette þræsten (Þræsten pá fiati.)
(Á dei stormansgálfne) Þræst va te holla loutale öve
den dæ i et áverdædig begravelsþeik. Dæ heite at
den dæ þekkt hæderlig begravels, men va dæ
bara ein gúdeligmann hos almindelize folk, heite
dæ hann þekkt bara ein áustændig begravels.

Dæ va i alle dæ sjittk at brúde á lizþye frá
dei saks garan me Þasváð roddi þring
habna for á bli vinka te me þritt
lómmeþrúkle frá alle dære.

All gamal sæd á sjittk som længst hælt
sez pá garan, á mest forþi, ná á dæ om
á fá kjista bardús ombor i motorþarkast,
sá je ann folk alja, á bli snart þerog-
á kómma teþags te gátt kaffikalas-

Detta á et glótt á lidrafalks garsága frá
voggá te grava i eldre á nye ti.

J. Eriksson Þasváð-

Tillegg te saga om Kraturforing -

De som i somme bygda a kalla utrast a kansje da me her kalla utdragst. Nabne kansje pa gras raga ut fra ein strabtei - Udragst va i hjorje a uplasse ner me strannann, der da sto nage gras mellom stein, a sma stog, som ein skar me sigd, a haksa a me stytthov, a fensa da hov i rabyra, Udragst va da knapt naga ragst, men et ufore, (Vont a forast.) Bjorg, a der asen ner me sjoen he spredd sma stog (Skavere.) a a fyste stovels pa nabne Bjorgven, for der stryg alti vennem jennom bjorg - Udragst lag for kave te for garann inn pa hogda, Garfolk hadde slegt huans pa stran - man, dei va dei te jelp i ametic, a ma a tra et oia te dei som for meran, derfor ha dei pa stran - man fra gamle dae fensa laut utdragsten lengst laun, men stog, a stogerod ^{der} va ei udelelig haelighed te garen te evig ti, som da heite i garfudboza, a sto pa garen gamle sjimbrev. Forritia jekk stransiddertjeringan a klora te seg kvar grasdatt dei laut te tjyra si, for der blei here smor me nage hoi hoba me tare, fisk, lyng, a einer fore, For omkring 200 ar sia va der fleire stransiddera som byksla utdragten for et gram arlig leiza, a da he folk ettekvart nodd dei her, a her opp, sa der pa fleire plasse he blea utjor stykja, som i seinere ar a tjobt for billig pris a sjylldelt. Stogrett a skaring he komme utavera i dette arhundre, da blei da forbi me da smalige a da noisomme. Udragst lengs Hamraslanne heite Salebotjen, Timmiz - Svaleberg, Stejan - Kragetjodu - som na he fleire eizera, a heite stykjam (Stykke) Ein fo tje meir naga tjydua

ma hoië der, bara någa söise, å kenne der
 bli infind meir boksemylk te by å
 straufolk, va folk itje så rodd for å ha
 fleir bodu. Lide mylk, å avlen bli te knort.
 Andre stae på Flitroy he utdragst iinjunge
 i mark å jore (Immark.) me utsjittning.
 Da he vore brügt på garann å raga hob nage
 döulön nå da falle, å je te kjyddnann
 om måraun för ein sleppe dei ut, seinhöstes,
 men döulön raga dei hob å stappa i
 hobasydd setjiplagg, bar da, å la da i
 florsval. (Skur digt me flordöra) te hös i
 söu å kalvegare, å den tallenn va den
 beste jorplemig - Kartelönrise va
 amlag 30 C^m langt, mens tenelöne va Ca.
 10 C^m. da va helst på eige greine der ein tente
 löne a, for eigelön steun i små dosse å klasa,
 Eigelön å mest aluelön da beste löufor,
 Nå me sjel hams frå hotlenöda, heile da
 å tene nöda (Tene, Skille.) Ask å Alm å
 holt for dei mest fordervede tre ein
 boné kann få i sitt jore, Ask rönn
 så enn i helstota, å sedde seg fast
 i ur å berggreve, å me dei emelönise
 rödann sine, idelegge dei åger å eng
 nærme, alma rönn itje så, men ån
 me den mangde gradige röda, å da
 et forjord tre, å gamal säga seie om
 dei trean, at dei he sine rönn röda
 heilt nere i rilleheim.
 Me oundrast öve akka forfedres mangde
 av övretü, me må hell stussa öve denna
 tidsännas urimelige propaganda å bagvente
 spröit, som folk flest lese, å hoië, å slyge.

Tenkje eg te bags på bandu á ungdoms ár,
 hóirte eg at dei gamle på Homrás (menn
 attegar) trúde på så mjoje lóie som dei
 sa folk alti hadde vist, á som eg dá tote
 me dei, va både rett á heim i. Dei tog seg i
 vare for á neida (fórrimod.) sneia, á snerta,
 mjoen slags levans som dei trúde levde i
 lag me onderjordiske, for slize founne hebna
 seg på dei. De hente at onderjordiske
 skreig ná ein tródde på somme plistreblotte
 i liann. Hallvette mattein tra på nava ná
 ein star gras, så ein itje fekk trollspott, hell
 etre på, á storr (trem) på hannebag, ront i
 jovelgras (Ramslog á Stinkstorknebb.) halt
 grammen te, á i mynte, i heia. Þú jenten
 sydde trollkryss ~~XX~~ på sokkelagg te vatna
 for tassehed, (Áben legg.) ná dei jekk
 teboie, for i hóglua vader både hóntasse,
 á háppetasse - På Homrás á grannegeren
 Veisdal va der vannoptomme me
 iskalt vann frá auverste avgronn, dei
 heite poddegrammkjelle. Þú jén á dei
 gamle minstez hadde seet poddegramm,
 hell gramm, men dei va svart farlige
 onderjordiske brannede kryb, Grammhogg
 va dodelig. (Farsje dei meinte blófarjiff
 hell kálkrann va gramhogg.) Der va ei
 trollkjering for lenje sian som túde
 i et jorhál i innme Lorfjell som heite
 Soddsviri, mjoje syre me trollspott på á der
 ront om, hñ levde hoba me onderjordiske,
 á hadde hos seg arma, á pádde. Hñ kunne
 senja me á stemma blo. Þú jén stakning

ligna meir menneskebodn som podda, om
 vinteren meinte dei ho va hos dei gre anderyrdike,
 Sma a store vorte aldrig podden da eg va ting,
 alle meinte da va et velsigne kryt, a slatemann
 vara seg for a snerta podde ma jæn. Sæge an
 ein slatemann som ma jæn sneia hære a ei
 podda, da bli jæn forjord a viltje lida, sette
 så i nyslibt ja, Kvestann, a hengde orve frå
 seg i ein romme, mens han tog ein slork surmjolk
 a dæureammeren, da han tog orve att a sto
 slå, va da sma meir forjord, a da han sto
 sjå te, va der tredd ei hegt innøve øjje
 mitt på jæn, (Da gamle viste fleire fesse om under
 som for ma høfte.) slatemannem blei så forstøgt
 at hann heiv orve frå seg, a sette seg te
 a eda dæure, (Ammer ma sur mjolk a grænd.)
 da fekk ann sånt et grændehall omma
 sjærra, at maier tholt på a klåbua,
 folk kom te a molta hann mont,
 så komn han te seg att, a da dei tog
 opp orve, va derinja hegt på øjje, a
 da beid jæn så da sjaga, Folk meinte
 at da va ei veta som hadde hobna
 podda, a forjord både grønden a jæn,
 a da sto hand kring mertjære ma dei
 tri øksen i, 1777. fortalde dei gamle på gæren.

Eg he for någe år sian te Sammenlignend Kultar
 forsknings Institut, sent någe a mi samling om
 bondeliv i gamle dæ, an någe om dæ som knytt
 seg te jørbriug. Sjå ette gætt folk, der a dæ
 registert.

Beste ansje for dokkas vitenskabelike
 granskning.

1327